

ผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมจากสถานการณ์โควิด-19
ของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองยะลา จังหวัดยะลา*
THE ECONOMIC AND SOCIAL IMPACTS FROM THE COVID-19
PANDEMIC TOWARD THE PEOPLE IN YALA CITY
MUNICIPALITY YALA PROVINCE

สุพัตรา รุ่งรัตน์

Supattra Rungrut

ซุลฟีกอร์ มาโซ

Sulfikor Maso

ยุธนา กาเด็ม

Yutthana Kadem

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

Yala Rajabhat University, Thailand

E-mail: supattra.i@yru.ac.th

บทคัดย่อ

บทความฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคม การปรับตัวกับการดำเนินวิถีชีวิตใหม่ ตลอดจนแนวทางในการแก้ปัญหาและบรรเทาผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่ไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองยะลา จังหวัดยะลา จำนวน 400 ตัวอย่าง กระจายใน 40 ชุมชนของเทศบาล สุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า ผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีการปรับตัวโดยการสวมหน้ากากอนามัย เพื่อไม่ให้รับเชื้อโควิด - 19 ล้างมือด้วยสบู่ก่อนและหลังปรุงอาหาร พกแอลกอฮอล์เจลบางครั้ง และเว้นระยะ เพื่อลดระยะเวลาการอยู่ในพื้นที่สาธารณะ โดยเห็นว่าวิธีดังกล่าวช่วยลดโอกาสการระบาดของโรคโควิด - 19 ได้ปานกลาง และยังไม่เชื่อมั่น ในการปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด - 19 ตามแนวทางของกระทรวงสาธารณสุข แนวทางในการแก้ปัญหาผลกระทบทางเศรษฐกิจ โดยการช่วยเหลือเงินเยียวา การส่งเสริมสร้างอาชีพ การใช้มาตรการช่วยเหลือเกี่ยวกับค่าครองชีพ แนวทางในการแก้ปัญหาผลกระทบทางสังคม ทั้งแนวทางดูแลด้วยตัวประชาชนเอง ได้แก่ การดูแลสุขภาพ ลดการ

* Received 27 September 2020; Revised 11 February 2021; Accepted 19 February 2021

พบปะในสถานที่สาธารณะ การปฏิบัติศาสนกิจตามมาตรการป้องกันของโรคไวรัสโคโรนา 2019 ของรัฐอย่างเคร่งครัด ทุกคนในสังคมเข้าใจซึ่งกันและกัน ส่วนแนวทางการส่งเสริมสุขภาพของประชาชนโดยภาครัฐ ได้แก่ แจกหน้ากากอนามัยให้ทั่วถึง ส่งเสริมให้หันมาออกกำลังกาย การประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลการปฏิบัติเพื่อดูแลตนเอง สร้างความรู้ความเข้าใจในการป้องกันโรค และปรับปรุง การรักษาทางการแพทย์

คำสำคัญ: ผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคม, สถานการณ์โควิด, การปรับตัว

Abstract

The objectives of this article were to investigate the economic and social impacts, to examine an adaptation to a new lifestyle as well as to explore ways to solve problems and mitigate the socio - economic impacts from the coronavirus outbreak (COVID - 19) in Yala city municipality, Yala Province. The samples in this study consisted of 400 people in 40 communities of Yala city municipality. The simple sampling method was employed. The data were analyzed by using descriptive statistics including percentage, mean, standard deviation. The results revealed that in terms of the economic and social impacts from the coronavirus 2019 (COVID - 19) pandemic, the overall results was at the moderate level. An adaptation by wearing a hygiene mask in order to prevent infection of COVID - 19, washing hands with soap before and after cooking, having alcohol gels with them, practicing social distancing in public areas, strictly preventive measures for the 2019 coronavirus disease suggested by the government, and understanding each others were proposed. However, the mentioned methods could be reduced the chance of infection at the moderate level. Besides, the results showed that people are not confident in the precautions guidelines to prevent the spread of COVID - 19 as suggested by the Ministry of Public Health for solving economic impact which include providing the aids of remedies, promoting an alternative career, supporting the cost of living, and creating the guidelines for solving the social impact problems. Moreover, the self-care approaches including health care, reducing public meetings, and the understanding with each other are introduced. The self-care included distributing masks thoroughly, encouraging people in the community to do an exercise, promoting the public relations, providing information about self - care, raising the awareness of treating the disease, and improving the medical treatment.

Keywords: Economic and Social Impacts, Coronavirus 2019 (COVID - 19) Pandemic, Adaptation

บทนำ

การระบาดของไวรัสโคโรนา พ.ศ. 2562 - 2563 เป็นการระบาดทั่วโลก โดยมีสาเหตุมาจากไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ เริ่มต้นขึ้นในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2562 โดยพบครั้งแรกในนครอู่ฮั่น เมืองหลวงของมณฑลหูเป่ย์ ประเทศจีน องค์การอนามัยโลกได้ประกาศให้การระบาดนี้เป็นภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขระหว่างประเทศ ในวันที่ 30 มกราคม 2563 และประกาศให้เป็นโรคระบาดทั่วในวันที่ 11 มีนาคม 2563 โดย วันที่ 9 พฤษภาคม 2563 มีผู้ติดเชื้อยืนยันแล้วมากกว่า 3,740,000 คน ใน 20 ประเทศ และดินแดน มีผู้เสียชีวิตจากโรคระบาดแล้วมากกว่า 258,000 คน และมีผู้ป่วยแล้วมากกว่า 1,247,000 คน (Johns Hopkins CSSE, 2020) สำหรับการระบาดของไวรัสโคโรนาในประเทศไทยนั้น ดำเนินอยู่ตั้งแต่วันที่ 13 มกราคม 2563 โดยมีผู้ป่วยยืนยันรายแรกนอกประเทศจีน การคัดกรองผู้เดินทางเข้าประเทศพบผู้ป่วยประปรายตลอดเดือนมกราคม ซึ่งเป็นผู้ที่เดินทาง มาจากหรือเป็นผู้พำนักอยู่ในประเทศจีนแทบทั้งสิ้น การแพร่เชื้อท้องถิ่นที่มีรายงานรายแรกมีการยืนยัน เมื่อวันที่ 31 มกราคม 2563 จำนวนผู้ป่วยเพิ่มขึ้นมากในกลางเดือนมีนาคม 2563 (กรมควบคุมโรค, 2563) การแพร่ระบาดของโรคดังกล่าว ส่งผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมในวงกว้างทั้งในระดับประเทศระดับภูมิภาค และระดับจังหวัดเกือบทุกจังหวัดของประเทศไทย โดยมีการคาดการณ์ด้านเศรษฐกิจของไทย คงจะได้รับผลกระทบจากวิกฤติโควิด - 19 ไปอีกนานพอสมควร ในระดับจุลภาค จำนวนยอดคนตกงานที่พุ่งสูงสุดทำให้มีผลกระทบต่ออำนาจการใช้จ่ายของประชาชน (สำนักข่าวอิศรา, 2563) นอกจากนี้ กระทบการสาธารณสุข ภูมิสถา ัฒผลกระทบจากโควิด - 19 ทำให้เกิด New Normal หรือวิถีชีวิตปกติแบบใหม่ทางด้านสังคมที่ต้องได้รับการพัฒนาที่ดีขึ้น โดยระบุว่า New Normal จะครอบคลุม วิถีชีวิตของคนรุ่นใหม่ทั่วโลกในช่วง 1 - 2 ปี ทางด้านสังคม ซึ่งเป็นอีกมิติที่สำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าเรื่องปากท้องหรือมิติเศรษฐกิจ (กรมการสาธารณสุข ภูมิสถา, 2563)

หากพิจารณาผลกระทบจากการระบาดของไวรัสโคโรนาในส่วนของจังหวัดยะลา ที่มีเศรษฐกิจหลักมาจากภาคการเกษตร ทั้งที่เป็นพืชสวน ประเภทยางพารา ปาล์มน้ำมัน และไม้ผลที่มีชื่อเสียง เช่น กล้วยหิน ส้มโชกุนทุเรียน ลองกอง เป็นต้น ทางด้านสังคมของเขตเทศบาลนครยะลานั้น มีวัฒนธรรมที่มีความหลากหลายทั้งไทยพุทธ อิสลาม จีน จึงทำให้มีเทศกาลสำคัญ ๆ ต่าง ๆ ประจำปีของยะลาที่หลากหลาย โดยเฉพาะงานที่สร้างชื่อเสียงและรวมเอาคนจากทั่วสารทิศเข้ามายังเมืองยะลา นั่นคือ เทศกาลแข่งขันนกเขาชาวเลอาเซียน ชิงถ้วยพระราชทาน ที่สร้างรายได้ ส่งเสริมเศรษฐกิจของเมืองยะลาได้เป็นอย่างดี (กองสวัสดิการสังคม เทศบาลนครยะลา, 2562) นอกจากนั้นเทศบาลยะลา ยังเป็นศูนย์กลาง

ของสถานศึกษาทุกระดับของจังหวัดยะลา มีระบบสาธารณสุขที่รองรับประชาชน มีสวนสาธารณะสำหรับประชาชนในการเพิ่มคุณภาพชีวิตที่ดี อย่างไรก็ตาม เมื่อประสบกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา (COVID 19) โดยจังหวัดยะลาพบผู้ป่วยติดเชื้อไวรัสโคโรนารายแรกเมื่อวันที่ 16 มีนาคม 2563 และพบเพิ่มขึ้นอีก 17 รายในวันที่ 23 มีนาคม 2563 ซึ่งเป็นทั้งหมดเป็นกลุ่มที่เดินทางกลับมาจากการเข้าร่วมงาน “Qudamak & Ulamak Malaysia 2020” เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ - 2 มีนาคม 2563 ณ มัสยิดศรีเปตาลิง (Sri Petaling Mosque) กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย ในวันที่ 29 มีนาคม 2563 จังหวัดยะลามีผู้ป่วยเสียชีวิตจากไวรัสโคโรนาเป็นรายแรก สถานการณ์จำนวนผู้ติดเชื้อรายใหม่เฉลี่ย 2 - 3 รายจนต้นเดือนเมษายน วันที่ 8 เมษายน 2563 ที่พบผู้ติดเชื้อไวรัสโควิดเพิ่มมากขึ้นอีกครั้งถึง 12 ราย โดยผู้ติดเชื้อทั้งหมดเป็นผู้ที่เข้าร่วมชุมนุมดะวะฮ์ ระหว่างวันที่ 19 - 22 มีนาคม 2563 จนถึง ณ วันที่ 10 พฤษภาคม 2563 จังหวัดยะลามีผู้ป่วยยืนยันสะสม 132 ราย เป็นอันดับ 4 รองจากกรุงเทพฯ ภูเก็ต และนนทบุรี (สถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทย จังหวัดยะลา, 2563) การตอบสนองของจังหวัดต่อการระบาดเริ่มจาก การจัดตั้งศูนย์เฝ้าระวัง และป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด - 19 รวมถึงได้ดำเนินการตามสาธารณสุขอย่างครบถ้วน และมีประสิทธิภาพทั้งมาตรการคัดกรอง ค้นหา การหยุดการเคลื่อนไหว การเว้นระยะห่าง การรับรู้มาตรการสังคม ถึงแม้ว่าจังหวัดยะลายังมีผู้ป่วยยืนยันสะสม 132 ราย (10 พฤษภาคม 2563) เป็นอันดับ 4 รองจากกรุงเทพฯ ภูเก็ต และนนทบุรี แต่สถานการณ์เป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น และได้มีการประกาศกำหนดมาตรการผ่อนปรนยกเลิกพื้นที่ที่ถูกกำหนดให้เป็นพื้นที่เสี่ยงเพื่อควบคุมการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ในเวลาต่อมา

จากสถานการณ์ดังกล่าวส่งผลให้ระบบเศรษฐกิจและสังคมของเทศบาลนครยะลาที่ต้องประสบกับภาวะหยุดชะงักลงเหมือนกับทุกพื้นที่ในประเทศไทย แม้ว่าจะได้มีการเยียวยาช่วยเหลือจากภาครัฐ หรือแม้แต่ในท้องถิ่นเองก็ตาม ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลและการปรับตัวที่จะรับกับสถานการณ์วิถีชีวิตใหม่ (New Normal Behavior) ของประชาชนเป็นประเด็นที่ทุกฝ่ายต้องมีความตระหนักและรีบดำเนินการหามาตรการเพื่อเป็นแนวทางในการรับมือกับการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น อันจะทำให้วิถีชีวิตของประชาชนกลับมาอยู่ในภาวะปกติพร้อมกับปรับตัวเองกับการดำเนินวิถีชีวิตใหม่ (New Normal Behavior) ได้อย่างเหมาะสมและปลอดภัยจากโรคที่อาจจะเกิดขึ้นได้อีกเมื่อใดก็ตาม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่ไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองยะลา จังหวัดยะลา

2. เพื่อศึกษาการปรับตัวกับการดำเนินวิถีชีวิตใหม่ (New Normal Behavior) หลังจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่ไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองยะลา จังหวัดยะลา

3. เพื่อศึกษาแนวทางในการแก้ปัญหาและบรรเทาผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่ไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ที่เหมาะสมกับบริบทของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองยะลา จังหวัดยะลา

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ทำการศึกษากับประชากรในเขตเทศบาลที่มีอายุ ตั้งแต่ 25 ปีขึ้นไป ทั้งนี้ประชากรในช่วงอายุดังกล่าวเป็นประชากรในวัยแรงงานที่ต้องมีการใช้ชีวิตประจำวันส่วนใหญ่ทำงานนอกบ้าน จึงมีความเสี่ยงต่อการสัมผัสและการแพร่ระบาดของโรค ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 38,528 คน (สำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลนครยะลา, 2562) โดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน ในการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งตารางนี้ใช้ในการประมาณค่าสัดส่วนของประชากรเช่นเดียวกัน และกำหนดให้สัดส่วนของลักษณะที่สนใจในประชากร เท่ากับ 0.5 ระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 5% และระดับความเชื่อมั่น 95% ได้จำนวนตัวอย่างเท่ากับ 380 ตัวอย่าง และทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในแต่ละชุมชน โดยเทศบาลนครยะลาได้จัดแบ่งโซนพื้นที่ต่าง ๆ เพื่อให้สามารถดูแลและให้บริการแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง โดยแบ่งพื้นที่ออกเป็นชุมชนทั้งสิ้น 40 ชุมชน ในสัดส่วนที่เท่ากัน คือ ชุมชนละ 10 ตัวอย่าง รวมทั้งสิ้น 400 ตัวอย่าง การเข้าถึงหรือสุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ตามจำนวนตัวอย่างที่กำหนด ทั้งนี้ ผู้วิจัยจะได้มีการประสานงานแจ้งข้อมูลล่วงหน้าให้ชุมชนรับรู้ ผ่านประธานชุมชนแต่ละชุมชน โดยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์จากต้นสังกัด การขอสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง หากไม่ได้รับการยินยอมในการให้ข้อมูล จะหยุดการสัมภาษณ์และเลือกตัวอย่างอื่นต่อไปจนครบ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ใช้เครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามสำหรับการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรง โดยการหาค่า IOC (The Index of Item-Objective Congruence) เพื่อตรวจสอบคุณภาพความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540) พบว่า ข้อคำถามมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 และความเชื่อมั่นของข้อคำถาม ใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา ตามวิธีการคำนวณของครอนบัก กำหนดค่าความเชื่อมั่นไม่ต่ำกว่า 0.70 (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540) ผลการวิเคราะห์ความเชื่อมั่น ได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา เท่ากับ 0.740 และ 0.708 โดยมีรายละเอียดของเครื่องมือดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อคำถามเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนบุคคลของประชาชน ได้แก่ เพศ อายุ ศาสนา สถานภาพสมรส การศึกษา อาชีพ เป็นข้อคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ให้เลือกตอบเพียงข้อเดียว

ส่วนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับการปรับตัวของประชาชนจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่ไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ชีวิตปกติรูปแบบใหม่ (New Normal) เป็นข้อคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ให้เลือกเพียงคำตอบเดียว

ส่วนที่ 3 ข้อคำถามเกี่ยวกับผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่ไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ซึ่งเป็นแบบประเมินค่าระดับผลกระทบแบบ Rating Scale โดยจำแนกระดับผลกระทบออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามลำดับ

ส่วนที่ 4 แนวทางในการแก้ปัญหาผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่ไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ที่เหมาะสมกับบริบทของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองยะลา จังหวัดยะลา เป็นข้อคำถามที่ให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามรูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ โดยนำแบบสอบถามที่ได้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างมาทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งมีขั้นตอนและวิธีการดังนี้

1. การตรวจสอบแบบสอบถาม โดยการตรวจดูความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทั้งหมด

2. การลงรหัส (Coding) โดยนำแบบสอบถามที่ตรวจดูความสมบูรณ์ ถูกต้องเรียบร้อยแล้วนำมาลงรหัสตามที่กำหนดไว้

3. การวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลด้วยวิธีการเชิงปริมาณ ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยคำนวณทางสถิติ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนต่าง ๆ ได้แก่ 1) ข้อคำถามเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนบุคคลของประชาชน 2) ข้อคำถามเกี่ยวกับการปรับตัวของประชาชนจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่ไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ชีวิตปกติรูปแบบใหม่ (New Normal) และ 3) ข้อคำถามเกี่ยวกับผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่ไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่ไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19)

1.1 ผลกระทบทางเศรษฐกิจ

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่ไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีเพียงประเด็น “การระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ทำให้ไม่สามารถประกอบอาชีพตามปกติได้” ที่มีผลกระทบในระดับมากที่สุด ส่วนประเด็นต่าง ๆ ที่เหลือมีผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง โดยประเด็น “การระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ทำให้รายจ่ายของครัวเรือนเพิ่มขึ้น” มีคะแนนผลกระทบน้อยที่สุด ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลกระทบทางเศรษฐกิจจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่ไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19)

ผลกระทบทางเศรษฐกิจ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	S.D.	ระดับของ ผลกระทบ
1. การระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ทำให้ไม่สามารถประกอบอาชีพตามปกติได้	4.28	0.69	มากที่สุด
2. การระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ทำให้รายได้ของครัวเรือนลดลง	2.91	1.19	ปานกลาง
3. การระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ทำให้รายจ่ายของครัวเรือนเพิ่มขึ้น	2.84	0.97	ปานกลาง
4. การระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ทำให้หนี้สินของครัวเรือนเพิ่มขึ้น	3.24	0.84	ปานกลาง
5. การระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ทำให้การออมของครัวเรือนลดลง	3.23	0.94	ปานกลาง
6. การระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ทำให้สถานภาพทางการเงินของครัวเรือนไม่มั่นคง	3.37	0.94	ปานกลาง
7. การระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ทำให้ความอยู่ของครัวเรือนแย่ลง	3.39	0.82	ปานกลาง
รวม	3.32	0.45	ปานกลาง

1.2 ผลกระทบทางสังคม

ส่วนผลกระทบทางสังคมจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่ไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีผลกระทบอยู่ในระดับมาก อันดับแรก ได้แก่ ประเด็น “การระบาดของไวรัสโคโรนา

2019 (COVID - 19) ทำให้การปฏิบัติศาสนกิจเป็นไปด้วยความลำบากและต้องระมัดระวังมากยิ่งขึ้น” รองลงมาประเด็น “การระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ส่งผลต่อการศึกษาทั้งระบบ” และประเด็น “การระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ทำให้ประเพณีต่าง ๆ ในท้องถิ่นไม่สามารถดำเนินการไปได้” ส่วนประเด็นที่มีผลกระทบในระดับปานกลาง ได้แก่ ประเด็น “การระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ทำให้เกิดปัญหาทางสังคมมากขึ้น” และประเด็น “การระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ทำให้สภาพแวดล้อมของชุมชนที่อาศัยอยู่เปลี่ยนแปลงไป” ส่งผลกระทบน้อยที่สุด ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลกระทบทางสังคมจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่ไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19)

ผลกระทบทางสังคม	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	S.D.	ระดับของ ผลกระทบ
1. การระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ทำให้การปฏิบัติศาสนกิจเป็นไปด้วยความลำบากและต้องระมัดระวังมากยิ่งขึ้น	3.97	0.78	มาก
2. การระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ทำให้ประเพณีต่าง ๆ ในท้องถิ่นไม่สามารถดำเนินการไปได้	3.43	0.88	มาก
3. การระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ทำให้การร่วมกิจกรรมทางสังคมทำได้น้อยลงหรือทำไม่ได้เลย	3.14	0.94	ปานกลาง
4. การระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ทำให้การพบปะระหว่างกันในสถานที่ต่าง ๆ เช่น ร้านน้ำชาทำได้น้อยลง	3.12	1.08	ปานกลาง
5. การระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ทำให้ความสัมพันธ์ในชุมชนแย่ลง	3.21	1.02	ปานกลาง
6. การระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ทำให้ความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัวดีขึ้น	3.24	1.05	ปานกลาง
7. การระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทำให้การใช้ชีวิตประจำวันเปลี่ยนแปลง	3.27	0.98	ปานกลาง
8. การระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ทำให้การบริโภคอาหารต้องใช้ความระมัดระวังมากยิ่งขึ้น	3.31	1.01	ปานกลาง
9. การระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ทำให้การเดินทางไปในสถานที่ต่าง ๆ ต้องใช้ความระมัดระวังมากยิ่งขึ้น	3.19	1.06	ปานกลาง
10. การระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ทำให้ต้องดูแลสุขภาพตัวเองและครอบครัวมากยิ่งขึ้น	3.22	1.04	ปานกลาง
11. การระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ทำให้กิจกรรมสันทนาการนอกบ้าน เช่น การออกกำลังกายในที่สาธารณะเป็นไปด้วยความลำบากและต้องระมัดระวังมากยิ่งขึ้น	3.18	0.92	ปานกลาง

ผลกระทบทางสังคม	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	S.D.	ระดับของ ผลกระทบ
12. การระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ส่งผลต่อการศึกษาของบุตรหลาน	3.09	1.02	ปานกลาง
13. การระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ส่งผลต่อการศึกษาทั้งระบบ	3.80	0.75	มาก
14. การระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ทำให้เกิดปัญหาทางสังคมมากขึ้น	3.34	0.95	ปานกลาง
15. การระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID -19) ทำให้สภาพแวดล้อมของชุมชนที่อาศัยอยู่เปลี่ยนแปลงไป	3.08	0.89	ปานกลาง
รวม	3.30	0.37	ปานกลาง

2. การปรับตัวจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่ไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ชีวิตปกติรูปแบบใหม่ (New Normal) (โดยใช้ค่าความถี่และร้อยละจากจำนวนตัวอย่างทั้งหมด)

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ สวมหน้ากาก เพื่อไม่ได้รับเชื้อโควิด - 19 ใช้หน้ากากอนามัยเวลามีอาการไอ และมีอาการ ไอ จาม มีน้ำมูกมากที่สุด ส่วนใหญ่สวมหน้ากากเพื่อไม่ได้รับเชื้อโควิด-19 หากไม่มีอาการไอ และมีอาการ ไอ จาม มีน้ำมูก โดยใช้หน้ากากอนามัยเป็นประจำ ถึงแม้จะไม่มีอาการไอ และมีอาการ ไอ จาม มีน้ำมูกมากที่สุด มีการล้างมือด้วยสบู่ก่อนและหลังปรุงอาหาร มีการพกแอลกอฮอล์เจลบางครั้ง และความเข้าใจเกี่ยวกับการเว้นระยะห่างว่าเป็นลดระยะเวลาการอยู่ในพื้นที่สาธารณะ และเห็นว่าการเว้นระยะห่าง จะช่วยลดโอกาสการระบาดของโรคโควิด 19 ได้ปานกลาง กลุ่มตัวอย่างไม่เชื่อมั่นในการปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด - 19 ตามแนวทางของกระทรวงสาธารณสุข

3. แนวทางของภาครัฐและเอกชนในการช่วยเหลือและแก้ปัญหาผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคม จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่ไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ที่เหมาะสมกับบริบทของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองยะลา จังหวัดยะลา

3.1 แนวทางของภาครัฐและเอกชนสำหรับการช่วยเหลือในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่ไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19)

กลุ่มตัวอย่างอยากให้ภาครัฐช่วยเหลือในการให้ความรู้แก่ประชาชน ให้มีจุดบริการล้างมือด้วยแอลกอฮอล์เจลอย่างเพียงพอ ให้ร้านค้า ร้านอาหาร จัดการเกี่ยวกับร้านเพื่อให้สามารถนั่งทานอาหารในร้านได้มีการจัดให้มีหน้ากากอนามัย/ผ้า Face Shield ให้พนักงานทุกคน การเดินทางข้ามจังหวัดเป็นกิจกรรมหรือบริการที่กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าควรเปิดหลังการยกเลิกเคอร์ฟิวมากที่สุด ร้านอาหารแบบนั่งทานในร้าน เป็นกิจกรรมหรือบริการที่

อยากให้อุตสาหกรรม หลังการยกเลิกเคอร์ฟิว จนกว่าสถานการณ์จะดีขึ้นกว่านี้ และเห็นว่าควรเพิ่มการดำเนินการป้องกันควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของกระทรวงสาธารณสุข

3.2 แนวทางในการแก้ปัญหาผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคม จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่ไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19)

แนวทางในการแก้ปัญหาผลกระทบทางเศรษฐกิจ จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่ไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ได้แก่ 1) การช่วยเหลือเงินเยียว 2) การส่งเสริมสร้างอาชีพภายในชุมชน 3) ส่งเสริมกิจกรรมสร้างรายได้จากช่องทางต่าง ๆ เช่น การค้าขายออนไลน์ 4) ส่งเสริมการจ้างงานในภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนในลักษณะของการจ้างงานแบบชั่วคราว หรือ Part - Time เพื่อบรรเทาภาวะการว่างงานของภาคแรงงานให้มีความทำ 5) การใช้มาตรการช่วยเหลือเกี่ยวกับค่าครองชีพ

แนวทางในการแก้ปัญหาผลกระทบทางสังคม จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่ไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ได้แก่ 1) แนวทางการดูแลด้วยตัวประชาชนเอง เช่น การดูแล ป้องกันสุขภาพ การปกเกล้าแอลกอฮอล์ติดตัวตลอดเวลา ลดการพบปะในสถานที่สาธารณะที่มีคนเยอะ ๆ ทุกคนในสังคมต้องเข้าใจซึ่งกันและกันและช่วยการรักษาความสะอาด สถานที่ส่วนร่วมของชุมชนให้มีความสะอาดอยู่ตลอดเวลา 2) แนวทางการส่งเสริมสุขภาพของประชาชนโดยภาครัฐ ได้แก่ การแจกหน้ากากอนามัยให้ทั่วถึง ส่งเสริมให้คนในชุมชนหันมาออกกำลังกาย การประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลการปฏิบัติเพื่อตนเองให้ปลอดภัยจากโรค การสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรักษาโรค ปรับปรุงเรื่องการรักษาทางการแพทย์ ให้มีความจริงมากกว่านี้ และมีมาตรการในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรค มีความเคร่งครัดในทุกระดับ นอกจากนั้นต้องคำนึงถึงสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ด้วย

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาครั้งนี้สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา ได้ดังนี้

1. ผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่ไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ซึ่งจากการศึกษาพบว่ามีผลกระทบในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยทำให้ไม่สามารถประกอบอาชีพตามปกติได้ ที่มีผลกระทบมากที่สุด ส่วนทางสังคมนั้น ทำให้การปฏิบัติศาสนกิจเป็นไปด้วยความลำบากและต้องระมัดระวังมากขึ้น ซึ่งการกระทบดังกล่าวสอดคล้อง กรรมาธิการการสาธารณสุข วุฒิสภา ที่ได้ชี้ถึงผลกระทบจากโควิด - 19 ด้านสังคมที่มีปัญหาโดยเฉพาะเรื่องความเชื่อ วัฒนธรรม วิถีชีวิตความเป็นอยู่ จึงได้รับผลกระทบจากโรค COVID - 19 อย่างรุนแรง ส่วนหนึ่งของผลกระทบด้านสังคม คือ การประกอบพิธีกรรมทางศาสนาตามความเชื่อก็จะมีผลเปลี่ยนแปลงไปเช่นกัน การสวดมนต์ร่วมกันในอุโบสถของชาวพุทธ การร้องเพลงสรรเสริญพระเจ้าร่วมกันในโบสถ์ของชาวคริสต์

หรือการละหมาดในมัสยิดของชาวมุสลิม จะเป็นการเพิ่มโอกาสการติดเชื้อไวรัสได้ จะมีการปรับเปลี่ยนต่อไปอย่างไรน่าติดตามมาก (กรมการสาธารณสุข วุฒิสภา, 2563)

2. การปรับตัวจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่ไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) มีการปรับตัวเพื่อหลีกเลี่ยงเชื้อของโรค โดยสวมหน้ากากอนามัย เพื่อไม่ให้รับเชื้อโควิด - 19 ไม่ว่าจะมิหรือไม่มีอาการไข้ และมีอาการ ไอ จาม มีน้ำมูก มีการล้างมือด้วยสบู่ ก่อนและหลังรับประทานอาหาร มีการพกแอลกอฮอล์เจลบางครั้ง และความเข้าใจเกี่ยวกับการเว้นระยะห่าง ว่าเป็นลดระยะเวลาการอยู่ในพื้นที่สาธารณะ แต่เห็นว่าการเว้นระยะห่าง จะช่วยลดโอกาสการระบาดของโรคโควิด - 19 ได้ปานกลาง และยังไม่มีเชื่อมั่นในการปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด - 19 ตามแนวทางของกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งการปรับตัวดังกล่าวเป็นไปตามทางของการป้องกันโรคของ กรมควบคุมโรค แต่ยังมีเข้าใจเกี่ยวกับการเว้นระยะห่างที่ไม่ถูกต้องมากนัก ซึ่งสะท้อนผ่านความคิดเห็นต่อผลกระทบ โดยเฉพาะทางสังคมในกลุ่มที่เห็นว่าการเว้นระยะห่าง จะช่วยลดโอกาสการระบาดของโรคโควิด 19 ได้มาก มีคะแนนผลกระทบทางสังคมสูงกว่าแตกต่างจากกลุ่มที่เห็นว่าการเว้นระยะห่างช่วยลดโอกาสการระบาดได้น้อย ลดไม่ได้ และไม่ทราบ ทำให้กลุ่มดังกล่าวตระหนักถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นมากกว่า ขณะเดียวกันประชาชนยังไม่ค่อยเชื่อมั่นในการปฏิบัติตัวตามแนวทางของกระทรวงสาธารณสุขเท่าที่ควร สะท้อนผ่านความคิดเห็นต่อผลกระทบทางสังคม โดยกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เชื่อมั่นในการปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด - 19 ตามแนวทางของกระทรวงสาธารณสุข มีคะแนนผลกระทบทางสังคมต่ำกว่าแตกต่างจากกลุ่มที่เชื่อมั่น และไม่แน่ใจ ดังนั้นการสร้างเชื่อมั่นในมาตรการของภาครัฐในการปฏิบัติตัวเพื่อลดการแพร่ระบาดของโรค จำเป็นต้องทำอย่างต่อเนื่อง เพื่อลดผลกระทบต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นทั้งเศรษฐกิจและสังคม (กรมควบคุมโรค, 2563)

3. แนวทางในการแก้ปัญหาผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่ไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ทั้งในส่วนของการแก้ปัญหาผลกระทบทางเศรษฐกิจ โดยการช่วยเหลือเงินเยียวยา การส่งเสริมสร้างอาชีพ การใช้มาตรการช่วยเหลือเกี่ยวกับค่าครองชีพ ส่วนแนวทางในการแก้ปัญหาผลกระทบทางสังคม ทั้งแนวทางดูแลด้วยตัวประชาชนเอง ได้แก่ การดูแลสุขภาพ ลดการพบปะในสถานที่สาธารณะ ทุกคนในสังคมต้องเข้าใจซึ่งกันและกัน ส่วนแนวทางการส่งเสริมสุขภาพของประชาชนโดยภาครัฐ ได้แก่ การแจกหน้ากากอนามัยให้ทั่วถึง ส่งเสริมให้คนในชุมชนหันมาออกกำลังกาย การประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลการปฏิบัติเพื่อตนเอง การสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรักษาโรค และปรับปรุงเรื่องการรักษาทางการแพทย์ ซึ่งสอดคล้องกับ การสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2563) สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทยและองค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ หรือ ยูนิเซฟ ประเทศไทย (กรุงเทพธุรกิจ, 2563) รัฐบาลและสังคมควรให้ความช่วยเหลือดูแลครัวเรือนเปราะบาง โดยเฉพาะครัวเรือนเปราะบาง

ซับซ้อนมากกว่ากลุ่มครัวเรือนทั่วไป การเยียวยาจะต้องทำอย่างทั่วถึง ไม่ตกหล่น เช่น การสนับสนุนรายได้ควรเป็นไปในลักษณะที่ต้องได้รับในทุกครัวเรือน (Universal Access) ในส่วนของมาตรการที่เกี่ยวข้องกับรายจ่ายรัฐบาลสามารถใช้การลดค่าครองชีพที่ดำเนินการอยู่แล้วได้นอกจากนั้นรัฐควรมีมาตรการเสริมเป็นการเฉพาะด้วย ตัวอย่างเช่น มีหน่วยแพทย์เคลื่อนที่หรือแพทย์ทางไกล (Telemedicine) สำหรับครัวเรือนเปราะบางที่มีปัญหาการเดินทางเข้ารับบริการทางการแพทย์ (คนแก่ คนป่วยติดเตียง คนพิการ) เป็นต้น

องค์ความรู้ใหม่

จากงานวิจัยได้ข้อค้นพบ 2 ประเด็นดังนี้คือ

ประเด็นที่ 1 คือผลกระทบมากที่สุดของพื้นที่ในเขตเทศบาลนครยะลาของ “การระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ทำให้การปฏิบัติศาสนกิจเป็นไปด้วยความลำบากและต้องระมัดระวังมากขึ้น” ซึ่งประชาชนในพื้นที่เขตเทศบาลนครยะลาส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม โดยเฉพาะการทำศาสนกิจของผู้ชายที่นับถือศาสนาอิสลามทุกคนจะต้องมีการละหมาดวันศุกร์ร่วมกันทุกสัปดาห์ การใช้น้ำร่วมกันเพื่อทำการละหมาด และการทักทายกันด้วยการสัมผัสมือ หลังจากมีสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ทางหน่วยงานภาครัฐได้มีการตั้งคณะกรรมการตรวจสอบมัสยิดทุกแห่งให้ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) อย่างเคร่งครัด หากมัสยิดไหนไม่ได้ปฏิบัติตามกฎจะไม่อนุญาตให้มีการทำศาสนกิจที่มัสยิดแห่งนั้น โดยมีมาตรการดังนี้ 1) ให้กรรมการอิสลามประจำมัสยิดหรือหน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่มาตรวจวัดอุณหภูมิก่อนเข้ามัสยิด 2) ให้จัดมีการวางเจลหรือแอลกอฮอล์ล้างมือไว้บริเวณประตูทางเข้ามัสยิด 3) งดใช้บ่อน้ำหรืออ่างใหญ่ร่วมกัน 4) ทำความสะอาดพื้นก่อนและหลังละหมาดวันศุกร์ทุกครั้ง และไม่เปิดเครื่องปรับอากาศ ให้พื้นที่ถ่ายเทอากาศให้สะดวก 5) จัดทำเครื่องหมายจุดละหมาดเพื่อเว้นระยะห่าง 1.50 - 2 เมตร 6) ควบคุมทางออกมัสยิดและจัดระเบียบระยะห่างขณะเดินเข้าออกหลังละหมาดเสร็จสิ้น 7) หากมีอากาศใช้ ไอ เจ็บค้อมีน้ำมูก แม้จะมีอาการไม่มาก ให้งดละหมาดวันศุกร์ที่มัสยิด ซึ่งเป็นรูปแบบชีวิตปกติใหม่ของการทำศาสนกิจการละหมาดวันศุกร์หลังจากมีการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19)

ประเด็นที่ 2 คือ กลุ่มตัวอย่างไม่มีความเชื่อมั่นในการปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด - 19 ตามแนวทางของกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งในส่วนนี้ทางภาครัฐจะต้องใช้หลักการ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา และให้ผู้นำในพื้นที่ทำความเข้าใจกับประชาชนในหลักความเชื่อและศรัทธา นำมาสู่การแก้ไขปัญหาและการเข้าใจดีร่วมกัน

สรุป/ข้อเสนอแนะ

สรุปผลจากการศึกษาผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมจากสถานการณ์โควิด - 19 ของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองยะลา จังหวัดยะลา พบว่า 1) ผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่ไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ของประชาชนกลุ่มตัวอย่างในเขตเทศบาลนครยะลาอยู่ในระดับปานกลาง 2) การปรับตัวของประชาชนกลุ่มตัวอย่างในเขตเทศบาลนครยะลาจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่ไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) มีการปรับตัวเพื่อหลีกเลี่ยงเชื้อของโรค โดยสวมหน้ากากอนามัย เพื่อไม่ได้รับเชื้อโควิด - 19 ไม่ว่าจะมียี่ห้อหรือไม่มีการใช้ และมีการ ไอ จาม มีน้ำมูก มีการล้างมือด้วยสบู่ก่อนและหลังปรุงอาหาร มีการพกแอลกอฮอล์เจลบางครั้ง และความเข้าใจเกี่ยวกับการเว้นระยะห่าง ว่าเป็นลดระยะเวลา การอยู่ในพื้นที่สาธารณะ แต่เห็นว่าการเว้นระยะห่าง จะช่วยลดโอกาสการระบาดของโรคโควิด-19 ได้ปานกลาง และยังไม่เชื่อมั่นในการปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ตามแนวทางของกระทรวงสาธารณสุข ผลจากการศึกษานำไปสู่ข้อเสนอแนะ ซึ่งประกอบด้วยข้อเสนอแนะสำหรับการช่วยเหลือของภาครัฐและเอกชน และข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่ไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ที่เหมาะสมกับบริบทของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองยะลา จังหวัดยะลา ดังนี้

- 1) ข้อเสนอแนะสำหรับการช่วยเหลือของภาครัฐและเอกชนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่ไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19)
 - 1.1) ภาครัฐและเอกชนช่วยเหลือในการให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับโรคและการป้องกันในทุกช่องทาง
 - 1.2) จัดให้มีจุดบริการล้างมือด้วยแอลกอฮอล์เจลอย่างเพียงพอ
 - 1.3) ให้ร้านค้า ร้านอาหาร จัดการเกี่ยวกับร้าน เพื่อให้สามารถนั่งทานอาหารในร้านได้ ใช้มาตรการ ที่ป้องกันการระบาดอย่างเคร่งครัด เช่น จัดให้มีการจัดให้มีหน้ากากอนามัย/ผ้า Face Shield ให้พนักงานทุกคน
 - 1.4) การผ่อนคลายมาตรการต่าง ๆ อย่างเป็นระยะเพื่อลดผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคม เช่น การเดินทางข้ามจังหวัด ร้านอาหารแบบนั่งทานในร้าน
 - 1.5) ควรเพิ่มการดำเนินการป้องกันควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของกระทรวงสาธารณสุขให้มากขึ้น
- 2) แนวทางในการแก้ปัญหาผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคม จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่ไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19)
 - 2.1) แนวทางในการแก้ปัญหาผลกระทบทางเศรษฐกิจ
 - 2.1.1) การช่วยเหลือเงินเยียวยาให้ครอบคลุมและทั่วถึงประชาชนทุกกลุ่ม
 - 2.1.2) การส่งเสริมสร้างอาชีพภายในชุมชน โดยการสร้างกลุ่มอาชีพ ให้เป็นอาชีพเสริมแก่ประชาชนเพื่อเพิ่มรายได้ เช่น ส่งเสริมการผลิตสินค้าโอท็อป โดยชุมชน
 - 2.1.3) ส่งเสริมกิจกรรมสร้างรายได้จากช่องทางต่าง ๆ เช่น การค้าขายออนไลน์
 - 2.1.4) ส่งเสริมการจ้างงานในภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนในลักษณะของการจ้างงาน แบบชั่วคราว หรือ Part - Time เพื่อบรรเทาภาวะการว่างงานของภาคแรงงานให้มีงานทำ
 - 2.1.5) การใช้มาตรการช่วยเหลือเกี่ยวกับค่าครองชีพ โดยการควบคุมราคา

สินค้าอุปโภคบริโภคให้มีความเหมาะสม อาจลดราคาสินค้าบางชนิดที่มีความจำเป็นต่อประชาชน เช่น ข้าวสารอาหารแห้ง เพื่อเป็นการลดค่าใช้จ่าย 2.2) แนวทางในการแก้ปัญหาผลกระทบทางสังคม ที่ต้องประกอบด้วย 2 ส่วน คือ 2.2.1) แนวทางการดูแลด้วยตัวประชาชนเอง 2.2.1.1) การดูแล ป้องกันสุขภาพให้ปลอดภัยจากการแพร่ระบาดของโรคด้วยตัวเองของประชาชน เช่น การสวมใส่หน้ากากทุกครั้งเมื่ออยู่ในที่สาธารณะหรืออยู่ในสังคม ดูแลสุขภาพตนเอง 2.2.1.2) ควรพกเจลแอลกอฮอล์ติดตัวตลอดเวลา 2.2.1.3) ลดการพบปะในสถานที่สาธารณะที่มีคนเยอะ ๆ 2.2.1.4) ทุกคนในสังคมต้องเข้าใจซึ่งกันและกันและต้องดูแลตัวเองและคนใกล้ตัวให้ปลอดภัยอยู่เสมอ 2.2.1.5) ให้ทุกคนในชุมชนช่วยการรักษาความสะอาด สถานที่ส่วนร่วมของชุมชนให้มีความสะอาดอยู่ตลอด 2.2.2) แนวทางการส่งเสริมสุขภาพของประชาชนโดยภาครัฐ ได้แก่ 2.2.2.1) การแจกหน้ากากอนามัยให้ทั่วถึงในชุมชน 2.2.2.2) ส่งเสริมให้คนในชุมชนหันมาออกกำลังกาย โดยมีระยะห่างและความปลอดภัย ความสะอาดของเครื่องมือด้วย 2.2.2.3) การประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลการปฏิบัติเพื่อตนเองให้ปลอดภัยจากโรค เช่น การให้ความรู้ ผ่านสื่อออนไลน์ 2.2.2.4) การสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรักษาโรค เพื่อลดปัญหาผู้คนไม่ยอมรับในโรคนี้ ส่วนมากคนที่ติดจะหลบหนีการรักษาตัว 2.2.2.5) ปรับปรุงเรื่องการรักษาทางการแพทย์ ให้มีความจริงมากกว่านี้ 2.2.2.6) มาตรการในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรค มีความเคร่งครัดในทุกระดับ นอกจากนั้น ต้องคำนึงถึงสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ด้วย

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาที่สนับสนุนงบประมาณการวิจัยจากทุนอุดหนุนงบประมาณบำรุงการศึกษาประจำปี 2563

เอกสารอ้างอิง

- กรมควบคุมโรค. (2563). ข้อมูลเกี่ยวกับ COVID-19 ไวรัสโคโรนาในประเทศไทย. เรียกใช้เมื่อ 6 พฤษภาคม 2563 จาก <https://ddc.moph.go.th/viralpneumonia/index.php>.
- กรมการสื่อสารสาธารณสุข วุฒิสภา. (2563). หมอชี้โควิดส่งผลกระทบ ต่อวิถีชีวิตแบบใหม่ ด้านสังคม. เรียกใช้เมื่อ 6 พฤษภาคม 2563 จาก <https://www.dailynews.co.th/politics/771154>.
- กรุงเทพธุรกิจ. (2563). กลุ่มเปราะบางที่ได้รับผลกระทบจากโควิด-19. เรียกใช้เมื่อ 12 มิถุนายน 2563 จาก https://www.bangkokbiznews.com/news/detail/2099?utm_source=Category&utm_medium=internal_referral.
- กองสวัสดิการสังคม เทศบาลนครยะลา. (2562). ข้อมูลเศรษฐกิจของเทศบาลนครยะลา. ยะลา: เทศบาลนครยะลา.

- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: สำนักทดสอบทางการศึกษาจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- สถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทย จังหวัดยะลา. (2563). จ.ยะลา พบผู้ป่วยเสียชีวิต จากไวรัสโควิด-19 เป็นรายแรก หลังกลับจากมาเลเซีย ติดเชื้อยืนยัน 35 ราย. เรียกใช้เมื่อ 6 พฤษภาคม 2563 จาก http://nwnt.prd.go.th/centerweb/news/NewsDetail?NT01_NewsID=TCATG200329164958996.
- สำนักข่าวอิสรา. (2563). ผลกระทบทางเศรษฐกิจในระดับจุลภาคจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา. เรียกใช้เมื่อ 11 พฤษภาคม 2563 จาก <https://www.isranews.org/article/isranews-scoop/87713-repoer03-13.html>.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2563). การสำรวจผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19. เรียกใช้เมื่อ 6 พฤษภาคม 2563 จาก <http://ittdashboard.nso.go.th/covid19survey.php>.
- สำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลนครยะลา. (2562). ชุมชนในเขตเทศบาลนครยะลา. ยะลา: เทศบาลนครยะลา.
- Johns Hopkins CSSE. (2020). Coronavirus COVID- 19 Global Cases by the Center for Systems Science and Engineering (CSSE) at Johns Hopkins University (JHU). Retrieved May 30 , 2020, from <https://gisanddata.maps.arcgis.com/apps/opsdashboard/index.html#/bda7594740fd40299423467b48e9ecf6>